

سخن سردیر

به طور معمول مشکلات بالاسری در زندگی سازمانی شامل اظهار ناراحتی درباره احساس کسلی و از خود بیگانگی و کیفیت زندگی کاری می شود. احساس خستگی و کسالت از کار انسان را با این تصور که مانند جسمی دورانداخته شده و شناور است و در جستجوی زندگی مانند موجود سرگردان ابدی است رو به رو می کند. اصولاً یکی از فواید کار این است که نوعی انسجام و ساختار به انسان بخشیده تا شخص را قادر سازد بر این احساس کسلی و بیهودگی غلبه کند. کار نظیر تولد و مرگ درجه ای از اطمینان و وابستگی به زندگی در میان تعداد زیادی عوامل غیرقابل وابسته موجود در هستی به انسان می دهد. کار می تواند به عنوان یکی از راههای غلبه بر احساس کسالت، بیهودگی، تنهایی و پوچی به شمار آید. همچنین مراحل انجام دادن کار می تواند خود به یک تجربه جدید خستگی و کسالت که ممکن است مربوط به بی فایده‌گی کار و مقررات بیش از اندازه سازمان و ایجاد سؤال بیشتر در مورد هویت وهستی فرد باشد منجر شود. با ظهور دنیای جدید جامعه صنعتی این اثر معکوس کار عمومی تر شد و به معرفی زمینه های جدید نظیر نیست انگاری¹ (منکر وجود همه چیز شدن)، بی قانونی (پشت پا زدن به همه قوانین) و از خود بیگانگی² (احساس پوچی و بیهودگی) انجامید. هدف واژه از خود بیگانگی تنها فاصله انسان از طبیعت و احساس جمعی نبود بلکه هم چنین در صدد بیان آثار سوء عملیات یکنواخت و شغل های بالای تخصصی و تقسیم شده و مربوط به هم اتمی است. از خود بیگانگی احساس عدم اتصال فرهنگی و کاهش انسان گرایی و تنزل شخصیت را در انسان تصویر می کند. انتقادات اجتماعی اندیشمندان علم رفتار در چند دهه اخیر دنیای صنعتی را متوجه تاثیرات از خود بیگانگی ناشی از صنعتی شدن، جهانی شدن، منطقه ای شدن، اتوماتیک شدن، تغییرات تکنولوژیک و تخصصی شدن امور کرد و مشاگره تا آن جا بالا گرفت که عنوان شدن به طور اصولی هدفها و روابط کار و روشهای انجام دادن کار در سازمان باید به نحوی طراحی شود که معنادار باشد و موجب به خطر انداختن فردیت، انسانیت و شخصیت نیروی انسانی نشود. در هزاره جدید هم به نظر می رسد این از خود بیگانگی با استفاده ناصحیح از ارتباطات الکترونیکی روز به روز افزایش می یابد. در حالی که ارتباطات فرد با دورترین نقاط عالم در چشم به هم زدن برقرار می شود ولی خود وی (خویشتن خویش) به لحاظ دوری از جامعه و منزوی شدن از خانواده روز به روز از خود بیگانه تر و در حقیقت دچار نوعی الیناسیون از نوع مجازی و یا انسانهای مجازی است. لذا جادارد اندیشمندان علوم رفتاری و روانشناسی باتوجه به گسترش روز افزون ارتباطات الکترونیکی در خانه، خانواده و سازمان چاره ای برای فردیت، انسانیت و شخصیت انسان بیاندیشند.

¹ - Nihilism

² - Alienation